

Aanpassingen lidmaatschapsmodel Noorden Duurzaam

Te behandelen in de ALV van donderdag 26 april 2018 als agendapunt 5b

In de ALV van 26 april wordt van de ALV instemming gevraagd met de wijze van contributieberekening die hieronder uiteengezet wordt, en met de instelling van twee nieuwe parameters die onderaan bij 'dashboard' staan, de CAP en de AAP.

In de ALV van 21 november 2017 is besloten de vereniging door te ontwikkelen op basis van de Conceptvisie 2018. In het verslag staat hierover:

- Verhogen van de contributie voor 2018 conform de CBS-consumentenprijsindex. De ALV stemt hiermee in.
- In werking stellen van het contributiemodel uit de conceptvisie. De ALV beslist dat per 2018 de leden contributie betalen aan hun tafel en dat de tafel een deel daarvan afdraagt aan de vereniging.
- Een besluit over afdrachtpercentages in dit verband schuift door naar de volgende ALV.
- Een voorstel om de vereniging te vereenvoudigen door het lidmaatschap te beperken tot tafels en netwerken schuift ook door naar de volgende ALV. Dit vereist een statutenwijziging en zorgvuldige afweging. Het nieuwe bestuur zegt een voorstelnotitie toe.

Er zijn nog geen contributiefacturen verzonden. De vernieuwing van het contributiemodel vraagt aanpassingen in de software van zowel de financiële administratie van de vereniging als van de ledenadministratie. Deze aanpassingen zijn naar verwachting eind april gereed, waarna de nieuwe *tafel*contributiefacturen voor 2018 verstuurd kunnen worden. Eerder verzenden was niet haalbaar wegens technische complexiteit en ook omdat de besluitvorming over de aanpassingen (afdrachtpercentages, donateurstafel) nog niet compleet was.

Indexering. In die tafelcontributiefacturen wordt de contributieverhoging volgens CBS verwerkt.

Voorstelnotitie. De voorstelnotitie heeft de vorm gekregen van conceptteksten voor een nieuwe folder/brochure/webtekst van de vereniging. Deze is op 30-3-2018 verstuurd aan de leden en aan de orde geweest in het gesprek met de tafelvoorzitters op 11-4-2018 en het ledengesprek op dezelfde datum. De opkomst bij beide gesprekken was laag. Er was echter instemming met de ingezette richting.

Doel van de aanpassing van het lidmaatschapsmodel. Zie de Conceptvisie 2018 voor een uitgebreide onderbouwing. In het kort komt het erop neer dat de tafels een meer centrale rol en meer zeggenschap krijgen in de vereniging, en dat de vereniging een profiel krijgt als gemeenschappelijk dienstencentrum van de tafels. Verder willen we de vereniging kunnen profileren als een *tafelnetwerk* dat een afspiegeling vormt van de samenleving, in staat is om transitie te versnellen, en om deze redenen een natuurlijke gesprekspartner is van de politiek en de overheid. Om deze kans ten volle te benutten is het belangrijk dat tafels een democratisch grondslag hebben.

Tafelmanifest. De tafelpagina's op noordenduurzaam.nl zijn in de afgelopen weken voorzien van een nieuwe vormgeving. De eigen identiteit van de tafel staat nu meer op de voorgrond. Verder is het *tafelmanifest* een nieuw element. Tafels kunnen hun eigen tafelmanifest samenstellen door een missietekst te formuleren en in te voeren, en door uit een lijst te kiezen welke stellingen ze onderschrijven. Dit maakt het schrijven van een manifest eenvoudig en brengt de tafels dichter bij elkaar.

Tafelatlas. Op noordenduurzaam.nl/tafels staat het prototype van de *tafelatlas*, het nieuwe navigatieconcept van de vereniging. Alle tafels staan erin, en verder ook vele andere netwerken die duurzame ontwikkeling nastreven en een achterban democratisch vertegenwoordigen. De tafelatlas is landelijk beschikbaar en enkele andere regionale duurzaamheidsnetwerken zijn begonnen met vermelden van hun tafels. De techniek is een prototype en wordt vervangen door een professionele editie zodra daar in landelijk verband middelen voor zijn gevonden.

Tafelvoorzitters. Het bestuur en de RvT gaan, zoals ook eerder al werd gedaan, met regelmaat in gesprek met de tafelvoorzitters. De bedoeling is dat dit overleg een denktank is waar bedacht wordt welke diensten de vereniging aan de tafels zou moeten bieden. Daarnaast kunnen de tafelvoorzitters ook de gelegenheid benutten om onderling te overleggen over transitieprojecten die tafels gezamenlijk kunnen ontwikkelen.

Tafelfactor instellen. Voorafgaand aan het versturen van tafelcontributiefacturen krijgen de kerngroepen het verzoek om voor hun tafel door middel van kiezen van een *tafelfactor* in te stellen hoe hoog de contributie moet zijn. De draagkrachtafhankelijke contributie die tot nu toe in rekening werd gebracht geldt in het vervolg als de *standaardcontributie*. Met de tafelfactor kan een tafel de eigen contributie op instellen op de standaardcontributie (tafelfactor = 1). Voor de leden verandert er dan niets maar voor de tafel wel want de contributie komt grotendeels in het tafelbudget. De tafel kan de contributie desgewenst ook verhogen (tafelfactor > 1), verlagen (tafelfactor < 1) of afschaffen (tafelfactor = 0). In het laatste geval is het lidmaatschap van de tafel gratis.

De tafelcontributie wordt berekend door voor ieder lid de standaardcontributie (gebaseerd op het fte-getal van de lidorganisatie) te vermenigvuldigen met de tafelfactor. De tafelcontributie is dus net als de standaardcontributie draagkrachtafhankelijk en kan per lid van de tafel anders uitpakken.

Kerngroepen kunnen hun voorstel voor de tafelfactor aan hun leden voorleggen en daarna op de website de factor instellen. In overleg met de werkgroep Administratie van Noorden Duurzaam worden daarna de tafelcontributiefacturen verzonden.

Afdrachtpercentages. Tafels kunnen inkomsten hebben uit contributie en uit andere bron, bijvoorbeeld sponsorbijdragen, subsidies of omzet bij evenementen. Ze dragen een percentage van deze inkomsten af aan de vereniging die hun gezamenlijk dienstencentrum is. Er gelden twee percentages: het *contributieafdrachtpercentage* (CAP) en het *andereinkomstenafdrachtpercentage* (AAP). Voor beide percentages geldt een minimum dat wordt vastgesteld door de ALV van

Noorden Duurzaam. Het staat tafels dus vrij om een hoger percentage af te dragen en daarmee een grotere bijdrage te leveren aan de vereniging. Het bestuur stelt voor om de CAP in te stellen op **10%** en de AAP op **nominaal 3%**. De achtergrond is dat in het algemeen een bestemming van 10% van ledencontributie voor organisatiekosten redelijk gevonden zal worden. In een projectbegroting is 10% voor administratieve diensten (boekhouding, penvoerderschap) echter teveel en is 3% logischer. De toevoeging nominaal betekent dat het percentage onderhandelbaar is, hetgeen vooral bij grotere projecten belangrijk kan zijn.

De draagkrachtformule voor contributie en stemrecht. Het stemrecht in de ALV van Noorden Duurzaam loopt gelijk op met de contributie. Een grote lidorganisatie, die meer contributie betaalt heeft dus navenant meer stemrecht dan een zzp-er of een particulier. Bij de oprichting van Noorden Duurzaam is gekozen voor één formule voor zowel stemrecht als contributie, die uitkomt op ca. 20 euro per jaar voor een particulier, 100 euro per jaar voor een zzp-er met 1 fte en ca 3.900 euro per jaar voor een organisatie met 10.000 fte. Voor een tussenliggende organisatieomvang geldt: 10 x zo groot is **2,5** x zoveel contributie. Dit lijkt ingewikkeld, maar leidt in de praktijk tot bedragen en stemrechtverhoudingen die redelijk worden gevonden: 1 academisch ziekenhuis met 10.000 fte bijvoorbeeld, betaalt hiermee evenveel contributie en heeft evenveel zeggenschap als 39 zzp-ers. Een gelijkstelling aan 1 zzp-er maar ook een gelijkstelling aan 10.000 zzp-ers zou vrijwel iedereen onredelijk vinden. Het optimum dat er tussenin ligt wordt bepaald door de ALV van Noorden Duurzaam door instellen van het *draagkrachtgetal* 2,5.

Stemrecht van tafelleden in de ALV van Noorden Duurzaam. Wie lid is van een tafel betaalt via de tafelafracht mee aan de de vereniging, is automatisch lid van Noorden Duurzaam en heeft stemrecht in de ALV. De hoogte van dit individuele stemrecht wordt berekend met de formule

$$\text{stemgewicht} = \text{draagkrachtformule}(\text{fte-getal}) \times \text{tafelfactor} \times \text{CAP}$$

De draagkrachtformule regelt dat grote leden meer zeggenschap hebben dan kleine leden. De tafelfactor regelt dat tafels met contributie meer zeggenschap krijgen dan tafels met gratis lidmaatschap. De contributieafdrachtfactor (CAP) regelt dat tafels die vrijwillig de afdracht verhogen (zoals de donateurstafel) meer zeggenschap krijgen. De AAP ontbreekt omdat externe geldgevers geen zeggenschap hebben in de vereniging. Het ledental ontbreekt om dat grote tafels ook met meer leden naar de ALV kunnen komen en daardoor al meer zeggenschap hebben.

ANBI. Aangesloten tafels kunnen zelf kiezen of ze hun leden gebruik willen laten maken van de voordelen van de ANBI-aanwijzing van Noorden Duurzaam. Dat kan door de ANBI-optie in het tafelmanifest aan of uit te zetten. Aan betekent een fiscaal voordeel voor de leden of hogere contributieinkomsten voor de tafel, maar de tafel mag dan geen winst maken op projecten of evenementen.

Donateurstafel. Een deel van de leden van de vereniging is geen lid van een tafel. Deze leden betalen wel contributie en steunen daarmee de vereniging. Voor de vereniging is dit dus een belangrijke groep. Deze leden worden geregistreerd in de nieuwe *Donateurstafel*. De tafelfactor

wordt ingesteld op 1 zodat de contributiefactuur voor deze leden gelijk blijft (behoudens de indexering). Het afdrachtpercentage wordt ingesteld op 100% zodat alle tafelcontributie ten goede komt aan de algemene middelen van de vereniging. De donateurs krijgen hiermee bovendien meer stemrecht in de ALV. De betrokken leden worden hierover geïnformeerd en krijgen de gelegenheid om zich alsnog aan te sluiten bij een tafel, of om hun lidmaatschap op te zeggen. Met een algemeen bericht en bij aanmelding worden alle tafelleden erop gewezen dat ze naast hun tafellidmaatschap ook lid kunnen zijn van de donateurstafel van Noorden Duurzaam en dat ze daarmee ook via het stemrecht directer betrokken kunnen zijn bij de ontwikkeling van de vereniging.

Afschaffen aspirant-lidmaatschap. Een aantal tafels kent aspirant-leden, een vorm om te kunnen kennismaken met de tafel zonder gelijk contributie voor Noorden Duurzaam te betalen. In het nieuwe lidmaatschapsmodel is deze vorm overbodig, omdat lidmaatschap van Noorden Duurzaam geen voorwaarde meer is voor lidmaatschap van een tafel. Verder bestaat voor tafels al het onderscheid tussen leden en volgers. Het aspirant-lidmaatschap, dat een complicatie is in de ledenadministratie en in de communicatie, schaffen we daarom af. De huidige aspirant-leden worden hierover geïnformeerd en krijgen de gelegenheid om zich als lid of als volger aan te melden bij een tafel.

Het dashboard van de ALV. Net als bij een auto is het systeem complex maar de bediening eenvoudig, wat veel beter is dan andersom. De ALV kan rechtvaardigheid en compromis zoeken door aan de volgende ‘knoppen’ te draaien:

1. De *indexering* die doorgaans gelijk is aan de CBS-consumentenprijsindex. Draai als ALV aan deze knop als iedereen de vereniging te duur of te goedkoop vindt. Draai als tafel aan de *tafelfactor* als de tafelleden de tafel vervolgens te duur of te goedkoop vinden.
2. Het *draagkrachtgetal 2,5*. Draai als ALV aan deze knop als de verhouding tussen kleine en grote leden met betrekking tot contributie en zeggenschap niet goed is.
3. Het *contributieafdrachtpercentage (CAP)* van **10%**. Draai als ALV aan deze knop als de tafelleden vinden dat de vereniging te weinig of te veel doet voor de tafels.
4. Het *andereinkomstenafdrachtpercentage (AAP)* van **3%**. Draai als ALV aan deze knop als subsidiegevers of sponsors vinden dat vereniging te weinig of te veel doet voor de tafels.

Losse eindjes. Het nieuwe model is nog niet helemaal klaar en behoeft in de komende tijd nog optimalisatie. Zo kan nog nagedacht worden of het wenselijk is dat tafels een vertegenwoordiger naar de ALV kunnen sturen met mandaat van al hun leden. Verder moet een en ander worden verwerkt in het Huishoudelijk Reglement en bij gelegenheid in de statuten. Dat komt in de volgende ALV aan de orde.